

มาตรการของฟิลิปปินส์ช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙
ตามกฎหมายพิเศษ Bayanihan To Heal As One^๑

ลัฐกา เนตรทัศน์^๒

บทนำ

ในช่วงต้นปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ประชาคมโลกประสบกับวิกฤตการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ซึ่งเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ระบาดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว (pandemic)^๓ จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) พบว่า ภายในระยะเวลา ๓ เดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม ค.ศ. ๒๐๒๐ จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ ไวรัสโควิด - ๑๙ แพร่ระบาดไปใน ๒๐๔ ประเทศทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อ ๖๙๗,๒๔๔ ราย และเสียชีวิต ๓๓,๒๕๗ ราย^๔ ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดของไวรัสดังกล่าวเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public health emergency of international concern) มีผลให้ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกต้องปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulations) อย่างเคร่งครัดเพื่อการป้องกันและควบคุมสถานการณ์การระบาดอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ จึงนำมาซึ่งการใช้มาตรการเชิงนโยบายของหลายประเทศเพื่อตอบสนองต่อการแพร่ระบาดที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การระงับการตรวจลงตราของนักท่องเที่ยว (Visa on arrival) มาตรการปิดพรมแดน การปิดสถานบริการที่มีความเสี่ยง การงดเดินทางทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เป็นต้น รวมถึงการใช้มาตรการขั้นสูง โดยเฉพาะบังคับใช้กฎหมายพิเศษในการควบคุมสถานการณ์การระบาด ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากกรณีการบังคับใช้พระราชบัญญัติโคโรนาไวรัส ค.ศ. ๒๐๒๐ (Coronavirus Act 2020) ของสหราชอาณาจักร^๕ สำหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

^๑ บทความนี้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

^๒ บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ได้รับการยกระดับจากองค์การอนามัยโลกให้เป็นภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก (pandemic) เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ (World Health Organization. (2020, March 12). *WHO announces COVID-19 outbreak a pandemic*. Retrieved March 31, 2020, from World Health Organization: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/news/news/2020/3/who-announces-covid-19-outbreak-a-pandemic>)

^๔ World Health Organization. (2020, March 31). *Coronavirus disease (COVID-19) Situation Dashboard*. Retrieved March 31, 2020, from World Health Organization: <https://experience.arcgis.com/experience/685d0ace521648f8a5beeeee1b9125cd>

^๕ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐

เห็นได้จากการประกาศใช้พระราชกำหนดฉุกเฉินของประเทศไทย^๖ การออกข้อบังคับที่เข้มงวดในการรักษา ระยะห่างสังคม (social distancing) ของสิงคโปร์ โดยกำหนดโทษปรับและจำคุกสำหรับผู้ฝ่าฝืน^๗ เป็นต้น

ประเทศฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในสามประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ มากที่สุด^๘ โดยข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ พบผู้ติดเชื้อ ๑,๕๔๖ ราย และเสียชีวิต ๗๘ ราย^๙ ในขณะเดียวกัน ฟิลิปปินส์ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินและบังคับใช้กฎหมาย Bayanihan To Heal As One ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากสภาเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ และผ่านการรับรองเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายฉบับใหม่ที่ให้อำนาจพิเศษแก่ประธานาธิบดีในการบริหารจัดการประเทศภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ บทความฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ ในการนำเสนอถึงสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าว เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการจัดการปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ของประเทศฟิลิปปินส์

มาตรการของฟิลิปปินส์ช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ตามกฎหมายพิเศษ Bayanihan To Heal As One^{๑๐}

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ (Covid - 19) ในฟิลิปปินส์ที่ทวี ความรุนแรงจากจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นภัยคุกคาม ความเป็นอยู่และความมั่นคงปลอดภัยของพลเมืองฟิลิปปินส์ ตลอดจนสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ ให้กับประเทศ รัฐบาลจึงได้ประกาศยกระดับการเตือนภัยไวรัสโควิด- ๑๙ เป็นระดับสูงสุดตามคำแนะนำ ของกระทรวงสุขภาพฟิลิปปินส์และคณะทำงานเพื่อการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ และประกาศให้ประเทศ อยู่ในภาวะภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โดยได้กำหนดนโยบายแห่งชาติและกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง และกักตัว (Community Quarantine) ในพื้นที่พิเศษ โดยเฉพาะบริเวณเกาะลูซอน (Luzon)

สำหรับนโยบายที่ประกาศใช้ภายใต้กฎหมาย Bayanihan To Heal As One กำหนดไว้ ๘ ด้าน ดังนี้

^๖ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐

^๗ บุคคลใดที่มีเจตนาตั้งใกล้กับบุคคลอื่นในระยะต่ำกว่า ๑ เมตรในสถานที่สาธารณะ หรือนั่งเก้าอี้ที่ถูกกำหนดให้ ห้ามนั่ง หรือผู้ที่ยืนเข้าแถวห่างจากผู้อื่นน้อยกว่า ๑ เมตร จะถูกปรับ ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ หรือ ๒๒๐,๐๐๐ บาท จำคุก ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยจะบังคับใช้ไปจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ๒๐๒๐ (อ้างอิงจาก: *Coronavirus: Safe distancing rules kick in, failure to sit or queue 1m apart from others could land you a fine or jail term.* (2020, March 27). Retrieved March 31, 2020, from Straits Times: <https://www.straitstimes.com/singapore/coronavirus-safe-distancing-rules-kick-in-failure-to-sit-or-queue-1m-apart-from-others>)

^๘ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อมากที่สุด ได้แก่ มาเลเซีย ไทย และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ พบผู้ติดเชื้อในประเทศมาเลเซีย ๒๔๗๐ ราย และเสียชีวิต ๓๔ ราย ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อ ๑๖๕๑ ราย และเสียชีวิต ๑๐ ราย

^๙ World Health Organization. (2020, March 31). *Explore the Data*. Retrieved March 31, 2020, from World Health Organization: <https://covid19.who.int/explorer>

^{๑๐} ดูกฎหมายฉบับเต็มได้ที่ <https://www.officialgazette.gov.ph/downloads/2020/03mar/20200324-RA-11469-RRD.pdf>

- เยียวยาและบรรเทาผลกระทบ หากไม่สามารถที่จะควบคุม จำกัด หรือยับยั้งการแพร่กระจายของเชื้อได้
- ระดมความช่วยเหลือในการจัดหาสิ่งของจำเป็นพื้นฐานให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการเฝ้าระวังและกักตัว โดยเฉพาะครอบครัวผู้มีรายได้น้อย
- ลดการสร้างภาระให้กับภาคการสาธารณสุข
- จัดให้มีการให้บริการทางการแพทย์ การตรวจโรค และการรักษาที่รวดเร็วและเพียงพอสำหรับผู้ป่วยโควิด - ๑๙ ผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องสอบสวนโรค (Patient Under Investigation: PUI) และผู้ที่ต้องเฝ้าระวัง (Person Under Monitoring: PUM)
- จัดโครงการเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาทางสังคม จัดให้มีโครงการที่ให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษแก่ภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด
- จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการแก้ไขให้เพียงพอ
- เป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นในการจัดการตามมาตรการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและคุ้มครองผลประโยชน์ร่วมกันของชาวฟิลิปปินส์

อาศัยเหตุดังกล่าว ประธานาธิบดีแห่งฟิลิปปินส์จึงมีความชอบธรรมที่จะใช้อำนาจเพื่อดำเนินการตามนโยบายและมาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการทั่วไป

- ปฏิบัติตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมถึงปรับใช้และดำเนินมาตรการเพื่อการป้องกันหรือการระงับการแพร่กระจายของไวรัสโควิด - ๑๙ ทั้งด้านการศึกษาโรค การตรวจสอบโรค การคุ้มครอง และการรักษาที่มีประสิทธิภาพ
- อำนวยความสะดวกให้มีการตรวจโรคที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และจัดค่าใช้จ่ายในการรักษาสำหรับผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ โดยจะต้องครอบคลุมตามโครงการประกันสุขภาพแห่งชาติของบริษัทประกันสุขภาพฟิลิปปินส์ (Philippine Health Insurance Corporation)

๒. มาตรการเยียวยาผู้มีรายได้น้อยและครอบครัว

- ให้รัฐบาลจ่ายเงินเยียวยาแก่ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยจำนวน ๑๘ ล้านครัวเรือนเดือนละ ๕,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๘,๐๐๐ เปโซ เป็นเวลา ๒ เดือน และจ่ายเงินเยียวยาแก่ผู้ขาดรายได้อันเนื่องมาจากผลกระทบของวิกฤตการระบาดของโควิด - ๑๙ ซึ่งจะคำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของภูมิภาคนั้น ทั้งนี้ เงินอุดหนุนจากโครงการช่วยเหลือผู้รายได้น้อย

(Pantawid Pamilyang Pilipino Program)^{๑๑} และเงินอุดหนุนข้าวจะนำมาพิจารณา
คำนวณเงินเยียวยาฉุกเฉินตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้

- ขยายและสนับสนุนโครงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของฟิลิปปินส์เพื่อตอบสนอง
ต่อความต้องการที่เกิดจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวและจัดมาตรการเยียวยาพิเศษ
ให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย และแรงงานนอกระบบ ไม่ว่าจะป็นในรูปแบบของ
การให้เงินช่วยเหลือหรือการช่วยเหลือในลักษณะอื่น เช่น การให้บัตรกำนัล ซึ่งปลัดกระทรวง
พัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือปลัดกระทรวงแรงงานและการจ้างงานสามารถมอบเงิน
ช่วยเหลือหรือสิ่งของจำเป็นให้โดยผ่านหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือมอบให้แก่
ครัวเรือนที่ไม่มีรายได้อาจได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวได้โดยตรง

๓. มาตรการช่วยเหลือบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

- เพิ่มสวัสดิการให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยอนุมัติเงินเบี้ยเลี้ยง
พิเศษจากความเสี่ยงภัย
- จ่ายค่าชดเชยจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ เปโซ (หรือราว ๖๔,๐๐๐ บาท) ให้แก่บุคลากร
ทางการแพทย์ที่ติดเชื้อโควิด - ๑๙ อย่างรุนแรงอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่
และค่าชดเชย ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซ (หรือ ๖๔๐,๐๐๐ บาท) แก่บุคลากรทางการแพทย์
ที่ต้องเสียชีวิตจากการติดเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ ไม่ว่าจะป็นบุคลากรทางการแพทย์
ในภาครัฐหรือเอกชน โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๒๐๒๐
- ให้ บริษัทประกันสุขภาพฟิลิปปินส์ (Philippine Health Insurance Corporation)
เป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ของบุคลากรทั้งในภาครัฐและเอกชนในกรณีที่ต้อง
เสี่ยงภัยโควิด - ๑๙ หรือลักษณะงานเกี่ยวข้องทำให้ติดเชื้อในช่วงภาวะฉุกเฉิน

๔. มาตรการสำหรับหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น

- กำหนดให้หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government Units) จะต้องปฏิบัติ
ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่ออกโดยรัฐบาลกลาง (National Government)
ที่เป็นการดำเนินการตามกฎหมายนี้ และจะต้องปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังและมาตรการ
กักตัว (Community Quarantine) ตามที่รัฐบาลกลางได้กำหนดไว้สำหรับพื้นที่พิเศษ
อย่างไรก็ตาม หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นยังสามารถใช้อำนาจตามที่มีอยู่ได้

^{๑๑} โครงการที่รัฐบาลให้เงินช่วยเหลือครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ซึ่งจะมีการคัดกรองตามระบบการกำหนดเป้าหมาย
ครัวเรือนแห่งชาติ (Listahanan) โดยครอบครัวที่จะได้รับเงินช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องเป็นครอบครัวที่มีเด็กหรือเยาวชน
อยู่ในระหว่างการศึกษาชั้นประถมหรือมัธยม และผ่านการตรวจสุขภาพจากแพทย์และฉีดวัคซีน นอกจากนี้ พ่อแม่
หรือผู้ปกครองจะต้องเข้าร่วมประชุมการพัฒนาครอบครัวทุกเดือนเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับการอบรมเด็ก การเตรียมความพร้อม
เพื่อรับมือกับภัยพิบัติ และสิทธิสตรี (อ้างอิงจาก :World Bank. (2017, July 10). FAQs about the Pantawid Pamilyang
Pilipino Program (4Ps). Retrieved April 14, 2020, from World Bank:
[https://www.worldbank.org/en/country/philippines/brief/faqs-about-the-pantawid-pamilyang-pilipino-
program](https://www.worldbank.org/en/country/philippines/brief/faqs-about-the-pantawid-pamilyang-pilipino-program))

ในเรื่องอื่น ๆ ที่รัฐบาลกลางไม่ได้กำหนดไว้เป็นพิเศษ และยังคงมีอำนาจเต็มในการดำเนินมาตรการตามนโยบายแห่งชาติเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากเงินกองทุนที่จัดสรรไว้ในภาวะภัยพิบัติมากกว่าร้อยละ ๕ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลกลาง

- หากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามนโยบายแห่งชาติหรือมาตรการที่ประกาศตามกฎหมายนี้ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. มาตรการสำหรับโรงพยาบาลและสถานพยาบาล

- รัฐมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนและสถานพยาบาล รวมถึงเรือขนส่งผู้โดยสารเพื่อให้เป็นที่พักของบุคลากรทางการแพทย์ สถานที่สำหรับการกักตัวการรักษา ศูนย์พักพิง หรือสถานพยาบาลชั่วคราว โดยเจ้าของสถานประกอบการดังกล่าวจะได้รับค่าชดเชยตามสมควรสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นในกรณีที่ปฏิบัติตามคำสั่งค่าชดเชยจะจ่ายให้กับบุคคลผู้ครอบครองหรือเจ้าของ อย่างไรก็ตาม หากสถานประกอบการดังกล่าวไม่สามารถจะปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ข้างต้นได้ ประธานาธิบดีอาจเข้าครอบครองกิจการดังกล่าวได้ภายใต้บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ
- เจ้าของหรือผู้ครอบครองปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. มาตรการจัดการ ควบคุม และกระจายสิ่งของจำเป็น

- บังคับใช้มาตรการเพื่อคุ้มครองประชาชนจากการกักตุนสินค้า การค้ากำไรเกินควร การปั่นราคา การผูกขาดตลาดสินค้าหรือการดำเนินการอย่างอื่นในทำนองเดียวกันที่มีผลต่อตลาด การกระจายสินค้า การเคลื่อนย้ายสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ผลิตภัณฑ์สุขอนามัย สินค้าสำหรับทำความสะอาด ยา เชื้อเพลิง พลังงาน เคมี อุปกรณ์ก่อสร้าง ชิ้นส่วนหรืออะไหล่สำหรับเครื่องจักร สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์สำหรับโรงงานและบริการจำเป็นอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าหรือผลิตภายในประเทศ บุคคลใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซหรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดำเนินมาตรการเพื่อจัดการไม่ให้สินค้าอุปโภคบริโภคขาดแคลนหรือไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะอาหารและยา
- ควบคุมการใช้ประโยชน์พลังงานเชื้อเพลิงและพลังงานน้ำให้มีความเพียงพอ
- ควบคุมการกระจายสินค้าอนามัยในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ไม่ให้เกิดความล่าช้าโดยไม่จำเป็น และตรวจสอบและรับรองสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- การจัดซื้อสิ่งของและการดำเนินการดังต่อไปนี้ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (Government Procurement Reform

Act) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงสุขภาพฟิลิปปินส์จะจัดสรรและกระจายสินค้าดังกล่าวให้กับสถานพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน ห้องปฏิบัติการทั้งในภูมิภาค จังหวัด หรือเมืองที่เป็นสถานที่หลักในการรักษาผู้ป่วยโควิด - ๑๙

- ๑) สินค้าที่เป็นอุปกรณ์สำหรับการป้องกันไวรัส รวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ เช่น หน้ากากอนามัย ถุงมือ หน้ากากป้องกันใบหน้า (face shield) แวนตาสำหรับการป้องกัน อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการ ชุดตรวจไวรัส (testing kits) เป็นต้น
- ๒) สินค้าสิ้นเปลือง เช่น แอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด กระดาษชำระ สบู่ ผงซักฟอก คลอรีนน้ำ เบตาดีน ยาสามัญประจำบ้าน
- ๓) สินค้าอื่น ๆ ที่อาจกำหนดโดยกระทรวงสุขภาพฟิลิปปินส์และหน่วยงานอื่นของรัฐ
- ๔) สินค้าและบริการสำหรับมาตรการเยียวยาเพื่อช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบ
- ๕) ให้เข้าทรัพย์สินหรือต่ออายุการเช่าสำหรับบ้านพักของบุคลากรทางการแพทย์ ศูนย์กักกัน ศูนย์รักษาโรค และศูนย์พักพิง หรือสถานพยาบาลชั่วคราว
- ๖) ก่อตั้งสถานพยาบาลชั่วคราวเพื่อเป็นศูนย์กักกัน ตรวจโรค และรักษาโรค รวมถึงสนับสนุนบริการต่าง ๆ แก่สถานพยาบาลและโรคพยาบาล

๗. มาตรการอื่นเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ

- ดำเนินงานร่วมกับสภาภาษาฟิลิปปินส์เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการชำระเงินคืน (Reimbursement) การกระจายสินค้าและการให้บริการ
- ระดมทรัพยากรมนุษย์ด้านสาธารณสุขเพื่อช่วยเหลือบุคลากรทางการแพทย์ โดยให้บุคคลดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนพิเศษที่เหมาะสมจากรัฐในกรณีที่บุคคลดังกล่าวต้องปฏิบัติหน้าที่ในแนวหน้าช่วงที่อยู่ในภาวะภัยพิบัติจากการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙
- จัดการทำงานให้กับลูกจ้างและแรงงานในฝ่ายบริหาร และเมื่อใดที่มีความจำเป็นมีอำนาจจัดการทำงานให้กับลูกจ้างและแรงงานในหน่วยงานอื่นของรัฐหรือองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญหรือภาคเอกชนได้
- ขยายหรือเลื่อนระยะเวลาการยื่นเอกสารราชการ การยื่นภาษีหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมายเพื่อลดภาระให้กับประชาชน

๘. มาตรการสำหรับภาคเอกชน

- กำหนดให้องค์กรธุรกิจจะต้องยอมรับสัญญาหรือข้อตกลงของรัฐที่เป็นธรรมและมีเหตุผลสำหรับจำหน่ายอุปกรณ์และบริการจำเป็นเพื่อสนับสนุนตามนโยบายที่กำหนดในกฎหมายนี้ หากปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ดำเนินมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจในการผลิตหรือการนำเข้าเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำคัญจำเป็น เช่น กรณีการนำเข้าเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ให้ได้รับการยกเว้นภาษี

หรือค่าธรรมเนียม หรือให้สิทธิพิเศษแก่ภาคการผลิต โดยเฉพาะภาคการผลิตขนาดเล็ก
ในชนบท เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลดเงื่อนไขการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน
 เป็นต้น

๙. การจัดสรรงบประมาณ

- ประธานาธิบดีมีอำนาจสั่งให้หยุดการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงาน
ในฝ่ายบริหาร รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ โดยโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวอาจกลับมา
ดำเนินการได้ภายหลังจากที่พื้นภาวะฉุกเฉินไปแล้ว ทั้งนี้ ให้จัดสรรงบประมาณบางส่วน
ไปสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรการและนโยบายแห่งชาติเพื่อการตอบสนองต่อ
ภัยโควิด - ๑๙ โดยจะจัดสรรงบประมาณให้กับโรงพยาบาลของรัฐในสังกัดของกระทรวง
สุขภาพ โรงพยาบาลนอกสังกัด กองทุนภัยพิบัติหรือกองทุนเพื่อการลดความเสี่ยง
จากภัยพิบัติแห่งชาติ (National Disaster Risk Reduction Fund) โครงการของกระทรวง
แรงงานและการจ้างงาน กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร โครงการ
ช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
และโครงการเพื่อการพัฒนา หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น และกองทุนที่ ตั้งขึ้น
เป็นการเฉพาะ (Quick Response Fund)
- ประธานาธิบดีมีอำนาจจัดสรรเงินสนับสนุน กองทุน และเงินลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
และหน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการตามมาตรการจัดการภัยโควิด - ๑๙

๑๐. มาตรการควบคุมระบบคมนาคม

- กำหนดข้อจำกัดและการดำเนินงานของระบบการขนส่งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ
ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งโดยส่วนตัวหรือสาธารณะ
- ควบคุมการจราจรทางถนน โดยห้ามมิให้มีการวางสิ่งของหรือสิ่งกีดขวางถนน เจ้าหน้าที่
มีอำนาจที่จะรื้อถอนสิ่งกีดขวางและการก่อสร้างที่ผิดกฎหมายรुकู้ล่าในที่สาธารณะออกได้
และดำเนินการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องได้
- บุคคลที่ขัดขวางการเข้าถึงหรือการใช้เส้นทางคมนาคม สร้างสิ่งก่อสร้างในพื้นที่สาธารณะ
โดยมิชอบด้วยกฎหมายและได้รับคำสั่งให้ถอดถอนถือว่ามีความผิดและต้องระวางโทษ
ปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ เปโซ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปโซ หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน
หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. มาตรการเยียวยาทางการเงินของสถาบันการเงิน

- ให้ธนาคารและสถาบันการเงินทั้งภาครัฐ เอกชน และระบบบริการประกันสุขภาพของรัฐ
กำหนดระยะเวลาพักชำระหนี้เงินต้นหรือระยะเวลาปลอดหนี้อย่างน้อย ๓๐ วัน โดยไม่คิด
ดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมสำหรับการหนี้เงินกู้ เงินเดือน สินเชื่อบ้าน สินเชื่อรถ สินเชื่อส่วน

บุคคล การจ่ายบัตรเครดิต ค่าเช่าที่พักอาศัยในช่วงที่มีการใช้นโยบายกักตัว และใช้มาตรการเดียวกันนี้กับการกู้ยืมซ้ำซ้อนของบุคคล (Multiple Loans)

- หากธนาคารหรือสถาบันการเงินใดไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๒. มาตรการอื่น ๆ

- ห้ามมิให้มีการสร้างข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - ๑๙ ในสื่อออนไลน์หรือแพลตฟอร์มอื่นใด โดยที่ข้อมูลดังกล่าวไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และมุ่งสร้างความตื่นตระหนก ความหวาดกลัว ความวุ่นวาย หรือความสับสนแก่ประชาชน บุคคลใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดผู้ใดได้ใช้ประโยชน์จากภาวะวิกฤตนี้ หลอกลวงหรือฉ้อฉลประชาชนถือว่ามีความผิดและต้องระวางโทษดังกล่าวด้วย

บทสรุป

กฎหมาย Bayanihan To Heal As One เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจพิเศษแก่ประธานาธิบดีในการบริหารจัดการประเทศอย่างมีประสิทธิภาพช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - ๑๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมทรัพยากรและบุคลากรเพื่อต่อสู้กับวิกฤตดังกล่าว รวมถึงควบคุมและจัดการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ ตลาดสินค้าจำเป็นและอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ให้เพียงพอต่อความต้องการ ตลอดจนดำเนินมาตรการเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - ๑๙ นอกจากนี้ อำนาจของประธานาธิบดีภายใต้กฎหมายดังกล่าวยังครอบคลุมไปถึงการควบคุมและจัดการสถานประกอบการของเอกชนให้ต้องเป็นไปตามมาตรการและนโยบายแห่งชาติ และรวมอำนาจของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นกลับเข้าสู่ศูนย์กลาง

แม้กฎหมาย Bayanihan To Heal As One จะบังคับใช้โดยมีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในการอำนวยความสะดวกแก่รัฐให้สามารถบริหารจัดการประเทศในช่วงภาวะฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์สร้างความเป็นเอกภาพภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน รวมถึงรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของพลเมืองฟิลิปปินส์และผลประโยชน์ของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันกฎหมายดังกล่าวได้สะท้อนถึงการรวมอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดให้อยู่กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งการใช้อำนาจได้อย่างกว้างขวางโดยปราศจากกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลย่อมนำมาซึ่งความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะบทบัญญัติที่ให้อำนาจจัดสรรงบประมาณของประเทศขึ้นอยู่กับประธานาธิบดีเพียงผู้เดียวซึ่งทำให้หลายฝ่ายเกิดความกังวลเกี่ยวกับการใช้อำนาจดังกล่าว ในขณะเดียวกันบทบัญญัติในส่วนของความผิดและโทษของการเผยแพร่ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับการระบาดของไวรัสโคโรนา - ๑๙

LAW for ASEAN
by the Office of the Council of State of Thailand

ก็ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการคุกคามเสรีภาพการนำเสนอข้อมูลของสื่ออีกด้วย^{๑๒} อย่างไรก็ตาม การใช้หลักการรวมอำนาจและกลไกดังกล่าวเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตโรคระบาดจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ยังคงเป็นประเด็นที่ต้องถอดบทเรียนกันต่อไป

^{๑๒} Madarang, C. R. (2020, March 26). *The ‘Bayanihan to Heal as One Act’ and what’s at stake in the law*. Retrieved April 15, 2020, from Interaksyon: <https://www.interaksyon.com/politics-issues/2020/03/26/164950/bayanihan-to-heal-as-one-act-whats-at-stake-law/>